

Проблеми використання методик оцінки фінансового стану підприємств

Олена Олегівна Дутченко

аспірант кафедри фінансів

Української академії банківської справи (Суми)

Функціонування суб'єктів господарської діяльності в умовах конкурентного ринкового середовища створює необхідність систематичного аналізу фінансового стану та оцінки фінансових результатів їх діяльності.

Під фінансовим станом розуміють здатність або нездатність підприємства фінансувати свою діяльність. Він характеризується забезпеченістю фінансовими ресурсами, необхідними для нормального функціонування підприємства, доцільністю їх розміщення та ефективністю використання, платоспроможністю та фінансовою стійкістю. Головна мета аналізу – своєчасно виявити та ліквідувати недоліки фінансової діяльності, знайти резерви покращення фінансового стану та його платоспроможності.

Про підвищену цікавість до проблем фінансового аналізу свідчить велика кількість публікацій. Деякі автори, як наприклад, Крилов Е.І., Власова В.М., Журавкова І.В. [1,2] розглядають проблему проведення фінансового аналізу з боку внутрішніх користувачів. Науменкова С.В. [3,4] у своїх роботах розглядає окремо вплив галузевих та регіональних особливостей діяльності підприємства.

Сьогодні для оцінки фінансового стану підприємства використовують лише основні показники, за виключенням тих, що дублюються або несуттєво впливають на результати оцінки. Визначення фінансових показників у вигляді коефіцієнтів базується на співвідношенні між окремими статтями активу та пасиву балансу, фінансових результатів, а також як співвідношення між показниками фінансових результатів та балансу.

Предметом розгляду є широко використовувані в Україні методики оцінки фінансово – економічного стану суб'єктів підприємницької діяльності (підприємств). Під час проведення порівняльної оцінки цих методик виявлена розбіжність у розрахункових формулах, критеріях оцінки та назвах показників.

Так, показники, однакові за розрахунком мають різні назви та рекомендовані значення. Однакові за назвою показники мають різний розрахунок та нормативне значення.

Користувачами даних методик виступають безпосередньо підприємства, інвестори, постачальники матеріальних та фінансових ресурсів, контролюючі органи, органи місцевого самоврядування. Методики фінансового аналізу представляють інтерес для кожного підприємства для власної самооцінки та оцінки потенційних партнерів.

Деякі нормативні значення встановлюються у формі закритого інтервалу. А деякі у формі відкритого – з одним обмеженням (більше або менше певної величини). Але рекомендовані нормативні значення показників не враховують розміру підприємств, галузевих та регіональних особливостей їх діяльності.

Така несумісність методик – розбіжності у розрахункових формулах, назві та рекомендованих значеннях – призводить до виникнення труднощів у співставленні результатів оцінки за різними методиками. Так, проведений аналіз за різними методиками, наприклад, банком та органом місцевого самоврядування, дасть різні висновки про фінансовий стан аналізованого підприємства.

Без аналізу фінансового стану сьогодні стає неможливим функціонування будь – якого суб'єкта економічної діяльності, включаючи й тих, що з певних причин не переслідують мету максимізації прибутків. Якщо ефективність господарювання є добровільною справою агента економічної діяльності, то фінансова звітність – обов'язковою: навіть дрібні приватні підприємства зобов'язані аналізувати свою фінансову діяльність. Тому виникає необхідність у вдосконаленні методики оцінки фінансового стану підприємства, яка б враховувала особливості діяльності підприємства, пов'язані з його розміром галузевою та регіональною приналежністю.

Література

1. Крылов Э.И., Власова В.М., Журавкова И.В. Методологические вопросы анализа финансового состояния во взаимосвязи с инвестиционной

привлекательностью предприятия // Финансы и кредит. – 2002. - №15. – С.27 – 35.

2. Крылов Э.И. Методологические вопросы анализа финансового состояния во взаимосвязи с инвестиционной привлекательностью предприятия. // Финансы и кредит – 2002. - №15. – С.27 – 36.
3. Науменкова С.В. Оцінка впливу галузевої приналежності на рівень перспективної платоспроможності позичальника // Вісник НБУ. – 2005. - №6.- С. 18 – 25.
4. Науменкова С.В., Бойко С.О. Фінансові складові оцінки інвестиційної привабливості регіонів // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України. Т.3: Збірник наукових праць: Наукове видання. – Суми: Мрія-1 ЛТД; Ініціатива, 2000. – С. 62 – 74.